

Rama IX Art Museum Foundation

SMALL WORKS

An Art Exhibition by 56 Thai Artists

Rama IX Art Museum Foundation

SMALL WORKS

An Art Exhibition

By 56 THAI ARTISTS.

At Silom Art Space

January 11 - March 1, 1992

SMALL WORKS เป็นนิทรรศการลำดับที่สามของสීම
ศิลปาวภาค และเป็นนิทรรศการแรกที่รวบรวมผลงานของ
ศิลปินถึง 56 ท่าน โดยแต่ละท่านต่างก็เข้าใจในเจตนารมณ์
ของผู้จัด และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

สิ่งอันพึงจะเกิดขึ้นในนิทรรศการครั้งนี้ เราถือว่าเป็น
ความร่วมมือร่วมใจ เล็กๆ น้อยๆ ของศิลปินแต่ละท่าน
เพื่อประโยชน์ต่อผู้ร่วมชมนิทรรศการ และร่วมสร้างบรร-
ยากาศแห่งความเป็นมิตรบนเส้นทางศิลปะที่งดงาม

Rama IX Art Museum Foundation

สීමศิลปาวภาค

“งานชิ้นเล็ก ๆ ที่ไปสู่สายตาเล็ก ๆ”

พิษณุ ศุภ.

จุดกำเนิดเริ่มแรกของโครงการศิลปะขนาดเล็กนี้ เริ่มต้นจากความปรารถนาที่จะเห็นวงการศิลปะเกิดความเคลื่อนไหว รวมถึงการร่วมสร้างบรรยากาศทางศิลปะของศิลปินไทยที่มีจุดร่วมทางความคิดที่สอดคล้องกัน ด้วยความคิดนี้ ได้นำมาปรึกษากับสීමมคิลปาวกาศ (SILOM ART SPACE) เพื่อเผยแพร่ผลงานสู่สาธารณชนอย่างเป็นรูปธรรม และด้วยความร่วมมืออย่างดียิ่งจากศิลปินกว่า 50 ท่าน และผู้สนับสนุนโครงการภาคเอกชนทุกท่าน ทำให้โครงการนิทรรศการศิลปะขนาดเล็ก “SMALL WORKS” เป็นจริงขึ้นมาได้ จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ธงชัย ศรีสุขประเสริฐ
ผู้ดำเนินโครงการ

ผมขอรับคำเชิญจาก คุณชาติชาย ปุຍเปี้ย และ คุณพนรี สัณห์พิทักษ์ แห่ง “สීමมคิลปาวกาศ” ด้วยความยินดีในทั้งสองคำเชิญ คือ ทั้งทำงานมาร่วมแสดงด้วย และทั้งมานั่งเขียนบทนำนี้ให้ด้วย ที่ยินดีไม่ใช่เพราะมาเชิญ แต่เป็นเพราะเกิดความมันขึ้นมา เมื่อได้ยินแนวเรื่องที่ตั้งไว้สำหรับนิทรรศการครั้งนี้ คือ การแสดงงานศิลปะชิ้นเล็ก ๆ หรือในพากษ์ภาษาอังกฤษ ว่า Small works

มันเกิดความรู้สึกท้าทายแบบเล็ก ๆ (คือไม่ใหญ่โตแบบสาคัสสกรรจ์) ขึ้นมา จนคิดว่า ถ้าไม่เชิญก็คงจะต้องส่งงานเข้าร่วมด้วยอย่างแน่ ๆ

งานศิลปะชิ้นเล็กๆ นั้น ผมว่ามันเหมือนกับเรื่องสั้น
ซึ่งเหมาะสมกับเวลา เศรษฐกิจ และสังคมปัจจุบันซึ่งเร่งรีบ
และเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

และที่ว่าเหมือนเรื่องสั้น นั้นก็เหมือนกันใน 2 กรณี
คือ

หนึ่ง สั้น เล็ก ไม่เยิ่นเย้อ ยืดยาด เสรีเร็ว เก็บง่าย
รักษาง่าย

สอง ทำยาก ลงตัวยาก และต้องเป็นไอเดียที่ดี
จริงๆ จึงจะเป็นแบบเล็กพริกขี้หนูได้

งานศิลปะชิ้นเล็กๆ นี้ เริ่มต้นอย่างง่ายๆ สบายๆ
ไม่ซีเรียด คิดขึ้นมาสนุกๆ แล้วก็อยากให้คนทำสนุก
ด้วย เป็นการตั้งหัวเรื่องขึ้นมาให้เป็นเวทีประลองความคิด
กัน และที่สำคัญก็คือ ผมกล้ายืนยันว่า “สื่อบันเทิง”
แห่งนี้ตั้งขึ้นมาด้วยไม่หวังผลทางการค้า ในเชิงธุรกิจ.....
เอามันอย่างเดียว

การเลือกหัวเรื่องให้ศิลปินหลายๆ คนมาทำร่วมกัน
ไม่ใช่เรื่องง่าย เพราะศิลปินแต่ละคนท่านแข็งแกร่งในภูมิ
ธรรมปัญญาของท่านอยู่แล้ว กำหนดในทางแนวคิดมาก
เกินไป ศิลปินเขาก็อิสระที่จะไม่ส่งงานมาร่วมแสดงด้วย
และถ้ากำหนดขอบเขตในทางเทคนิควิธีการมากเกินไปก็จะ
กลายเป็นคนจัดไม่มีภูมิปัญญา

ผมว่าเหมาะสมมากที่มากำหนดเอาเรื่องของขนาด
(เล็กๆ) เป็นที่ตั้ง คนคิดจะทำก็ทำไม่ยาก สถานที่แสดง
ก็ไม่ต้องใช้กว้างขวางขนาดพิพิธภัณฑ์ เอาแค่ห้องสวยๆ
สะอาดๆ ลักห้องหนึ่งก็แสดงได้แล้ว

และที่สำคัญเราจะรวมศิลปินได้มากอย่างไม่จำกัด
จำนวนกันเลย

งานศิลปะชิ้นเล็กๆ ครั้งนี้คงเป็นงานครั้งแรกในประ-
เทศไทย แต่ต้องบอกก่อนว่าไม่ใช่งานครั้งแรกของโลก

เพราะมีนิทรรศการระดับนานาชาติที่เขาจัดกันมาแล้วหลายประเทศ และบางแห่งก็มีศิลปินไทยเข้าร่วม หรือร่วมรับรางวัลไปแล้วก็มี

คงจะต้องขออนุญาตบันทึกไว้ ณ ที่นี้ เพื่อให้ข้อเขียนนี้มีสาระบ้างเล็กน้อย

ที่เบลเยียม PETIT FORMAT DE PAPIER จัดแสดง 2 ปีครั้ง

ที่โปแลนด์ INTERNATIONAL EXHIBITION SMALL GRAPHIC จัดแบบ 2 ปีครั้ง ปีนี้จัดมาเป็นครั้งที่ 7 แล้ว

ที่นอร์เวย์ INTERNATIONAL PRINT EXHIBITION MINIATURES FREDRILKSTAD จัดแบบ 2 ปีครั้งเช่นกัน

ที่สเปน MINI PRINT INTERNATIONAL CADAQUE'S ที่นี้จัดทุกปี ปีนี้เป็นครั้งที่ 12 แล้ว คุณฉันทวิทย์ กุญแจทอง เคยได้รับรางวัลจากการแสดงครั้งที่ 6 มาแล้ว

นอกนั้นเท่าที่พอนึกออกก็มีที่ อิตาลี สหรัฐอเมริกา

และแคนาดา เมืองโตรอนโต ที่นี้ คุณปริญญา ตันติสุข ก็เคยส่งเข้าร่วมแสดง

ผมสังเกตว่าในต่างประเทศมีทั้งที่ใช้คำว่า Small และ Mini และส่วนใหญ่จะจัดให้เป็นงานภาพพิมพ์ งานจิตรกรรมมีอยู่บ้างไม่มากนัก และประติมากรรมเล็กๆ ยังไม่เคยจัดกัน

แต่ของเราในครั้งนี้อาจต้องมีทุกๆ ประเภท ทั้งจิตรกรรม ภาพพิมพ์ สื่อผสมและประติมากรรมก็มีด้วย เราเริ่มต้นกันที่ส่งบัตรเชิญไปถึงศิลปินไทย 80 กว่าคนซึ่งผู้จัดคาดว่า แต่ละคนคงจะทำงานนี้ได้ไม่ยากนัก และทุกคนคงจะรวมกลุ่มกันได้โดยไม่รังเกียจกันว่าใครมีโรคติดต่อร้ายแรงพึงรังเกียจหรือไม่

เราจำกัดขนาดของงานไม่เกิน 10 นิ้ว x 10 นิ้ว x 10 นิ้ว เล็กกว่านี้เท่าไร ไปจนถึงมองด้วยตาเปล่าไม่เห็นก็ทำได้ ถ้าคนทำมองเห็นก็ทำมา เราไม่ว่ากัน

ใช้เวลา 3 เดือนรวบรวมงาน มีศิลปินขอร่วมสนุก
ด้วยถึง 56 คน นับเป็นนิทรรศการที่มีศิลปินเข้าร่วมแสดง
มากมายอย่างที่ว่ากันว่า ในวันเปิดแสดงคงไม่ต้องออก
บัตรเชิญแขกที่ไหน แค่ศิลปิน 56 คนกับญาติศิลปินก็เข้าไป
เป็นร้อยแล้ว

ส่งเชิญไปทุกๆ สถาบันศิลปะ แต่รวบรวมเข้ามาได้
ก็มีจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
วิทยาลัยช่างศิลป์ ศิลปากร และสถาบันอิสระอีกจำนวน
ไม่น้อย

ระหว่างที่มีการทยอยกันส่งงานเข้ามา มีเรื่องน่ารักๆ
ที่ต้องบันทึกไว้หลายเรื่อง มันสนุกสนานกันตรงที่เวลา
ศิลปินเอางานเข้ามา ทุกคนจะห่อกันมาด้วยความลึบยั้งกับ
ห่อระเบิดเวลา แล้วพอเปิดออกมาก็จะเฮฮากันลั่น ช่วย
กันลั่น

มีข่าวจากคุณจุมพล อภิสุข ว่าทำงานชิ้นเล็กเสร็จ

แล้ว แต่ขนาดไปเท่ากับไม้จิ้มฟันเข้า ลูกสาวไม่รู้นี่กว่าเป็น
ไม้จิ้มฟัน เลยเอาไปใช้เสีย ต้องทำใหม่อีก

คุณปรีชา เกาทอง นั้นอุตส่าห์ไปซื้อกล่องส่งพระ
มาขยายงานตอนทำ ส่วนคุณนพพงษ์ สัจจิโส นั้นไม่
ต้องซื้อกล่องใหม่ เพราะมีกล่องส่งพระอยู่แล้ว ดิอยู่ว่า
ไม่ส่งพระสมเด็จฯ เข้าแสดงด้วย

ผมมีสถิติสนุกๆ สำหรับนิทรรศการนี้มาแล้วให้ฟัง
แต่อย่าซีเรียสนะครับ

ศิลปินที่ส่งงานชิ้นเล็กๆ ที่สุดในกระบวนงานชิ้นเล็ก
ในครั้งนี้คือ คุณจุมพล อภิสุข ซึ่งเป็นงานที่สร้างด้วยไม้
จิ้มฟัน มารับรางวัลจากผู้จัดได้เลย

ส่วนงานที่ชิ้นใหญ่ที่สุดในงานชิ้นเล็กนี้ คือของคุณ
วิโชค มุกดามณี ผู้จัดถามกระซิบกับผมว่า งานนี้ใหญ่เกิน
10 x 10 นิ้ว แต่ไม่เป็นไร เพราะนี่อาจจะเล็กที่สุดของคุณ
วิโชคแล้ว

ศิลปินที่ตัวเล็กที่สุดคงจะได้กับคุณชีวา โกมลมาลัย หรือประติมากรหลิว ผู้มาจากเมืองกาญจน์ มีบางคนบอกว่า วัระพงษ์ หรือนนท์ ตัวเล็กกว่า แต่ผมว่าชีวา เล็กกว่าเพราะ อายุขนาดนี้แล้วยังเล็กได้เท่านั้นเอง

ศิลปินตัวใหญ่ที่สุด ทุกคนสนับสนุน คุณศรียรรณ เจนหัตถการกิจ นอกจากใหญ่ กว้างแล้วยังหนักสุดด้วย

อายุน้อยที่สุดคงจะได้กับคุณนนท์ อุตฤทธิ์ อายุแค่ 21 ปี ยังเรียนอยู่ ส่วนอายุมากที่สุดคงจะได้แก่ อาจารย์ ประหยัด พงษ์ดำ ศิลปินชั้นเยี่ยมของเรา อาจารย์ ประหยัดนี้ท่านทำสถิติไว้ 2 อย่าง ในงานนี้คือ อาวุโสสุด กับส่งงานมากที่สุดคือ 3 ชิ้น

ผู้จัดการชิบบอกว่าเขาไม่ให้เกิน 2 ชิ้นนะ แต่ อาจารย์ทำมา 3 ก็เลยเกรงใจต้องรับไว้กลัวจะเสียน้ำใจ

ใช้สีน้อยที่สุด เข้าใจว่าจะเป็นของคุณพินรี คือไม่ ใช้สีเลย

ส่วนใช้สีมากที่สุดคือ คุณสมรรถ สุวรรณพงษ์ สะอาดสะอาดที่สุดทั้งรูปและกรอบคงจะได้แก่ คุณ ชัยนันท์ ชะอุ่มงาม

ประณีตเนียบสุดได้แก่ คุณปริญญา ตันติสุข ละเอียดละออขนาดต้องใช้กล่องสองก็มี คุณปรีชา กับ คุณนพพงษ์ ไฮเทคฯ สุดก็คุณปรีชาอีก

มาจากแดนไกลสุดเห็นจะเป็น คุณกมล ทัศนาวุฒลี จาก แอล.เอ. ที่มาไกลสุดก็แน่นอน คุณพินรี และคุณชาติชาย เพราะเป็นคนจัดเอง

เทคนิคฟังก่ายตรงไปตรงมาที่สุดก็คือ ของคุณนนท์ ซึ่งเป็นงาน Drawing

และงานที่ดำ มืดที่สุด หรือมีสีขาวน้อยที่สุด ก็คือ ของผมเอง

การจัดอันดับทั้งหมดนี้ ผมจัดกันเองระหว่างการพูด

คุยกับผู้ที่มีหน้าที่รวบรวมผลงาน เช่น คุณธงชัย ศรีสุข-
ประเสริฐ และคุณชาติชาย ปุຍเปี้ย เป็นการจัดอันดับ
กันอย่างสนุก และไม่ซีเรียส ใครคิดค้านว่าอันดับไม่ถูก
ต้องก็ประท้วงมาได้ ยินดีแก้ไข

ความสำเร็จของงานศิลปะชิ้นเล็กๆ ในคราวนี้ นอก
จากคุณค่าที่อยู่ในผลงานซึ่งผ่านการสร้างสรรค์ของศิลปิน
ไทยที่มีคุณภาพทั้ง 56 คนแล้ว ความสำเร็จที่น่าภูมิใจเป็น
อย่างยิ่งก็คือ เรามีงานศิลปะที่มารวมตัวกันได้เป็นจำนวน
มากกว่า 100 ชิ้น เรามีศิลปินจากหลายสถาบัน รวมทั้ง
ศิลปินอิสระที่มารวมตัวกันได้มากเป็นประวัติการณ์ โดย
ที่ไม่ได้ยืมใครบ่นวิพากษ์วิจารณ์กัน หรือรังเกียจรังอน
ต่อกัน

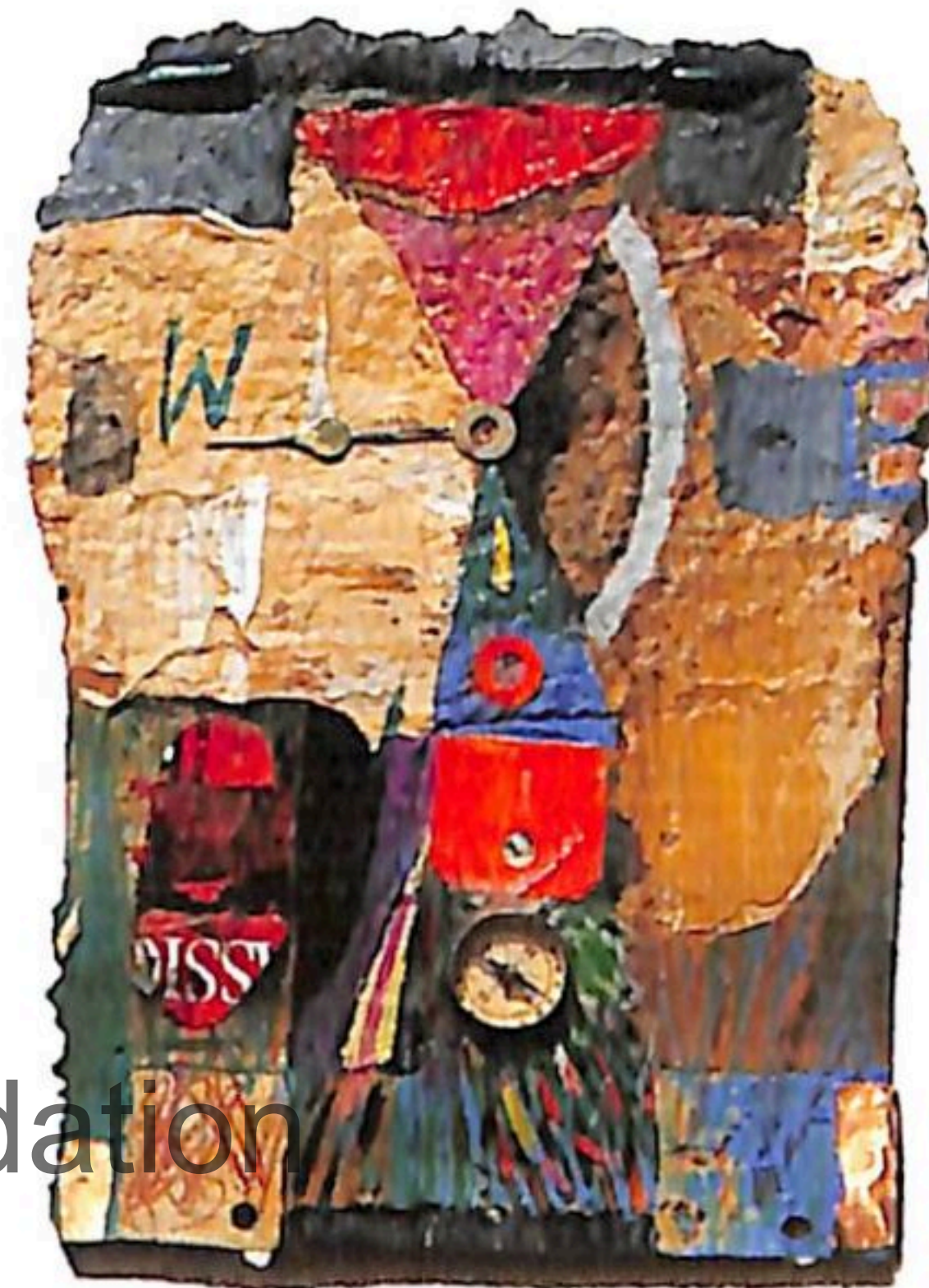
มาคิดดูอีกที งานชิ้นเล็กๆ นี่เองอาจเป็นสิ่งที่ทำให้
อัฐตาของศิลปินที่เคยใหญ่โตมโหฬารนั้นเล็กลง เล็กลงได้
อย่างไม่น่าเชื่อ

Rama IX Art Museum Foundation

พิษณุ ศุภ. : ผู้เขียน

นักเขียน นักวิจารณ์ศิลปะ และนักสร้างสรรค์ศิลปะ
อาชีพหลักเป็นครูสอนศิลปะ ที่คณะจิตรกรรมฯ มหา-
วิทยาลัยศิลปากร

Rama IX Art Museum Foundation

กมล ทักนาญชลี

Kamol Tassananchalee

"K.T.5.10.91. L.A."

1991, Mixed media on hand - made paper and paper
copper, 25 x 18.5 cm.

SMALL WORKS By 56 Thai Artists